

## Bir Kitap

## Cesur Yeni Dünya



**Künye:** Huxley Aldous, Cesur Yeni Dünya, İstanbul: İthaki Yayınları

**O**rijinal adı "Brave New World" olan eser ülkemizde İthaki Yayınları tarafından Türkçeye çevrilmiştir. 1930 yılında yazılmış olan eserin yazarı ise Aldous Huxley'dir. Romanın türü distopya, bilimkurgu olarak değerlendirilmiştir. Roman distopya türü içerisinde hatırı sayılır bir yere sahiptir. Distopya türünde olsa da içinde birçok ütopyik öğe bulunmaktadır. Romandaki distopya ütopya görünümündedir. Huxley bu romanında 1900'lerin başında hızla büyüyen endüstri toplumundan, sanayileşmeden, yaşanan dünya savaşından ve ekonomik buhrandan esinlenmiştir. Eser birçok konuya değinmekte ve birçok sistemi eleştirmektedir. Oluşturduğu dünya günümüz dünyasıyla da benzerlikler göstermektedir. Kitabın dünyasında gerçek dünyada karşılaşmadığımız bazı detaylar da vardır. Soma adlı bir kimyasal madde buna iyi bir örnektir. Bu madde bireylerin itaat etmesini kolaylaştırmaktadır. Bireyler şartlandırılmakta ve sisteme uyumları sağlanmaktadır. Bu uyum ve şartlama bir araya gelinen etkinliklerle, bahsi geçen soma adlı maddeyle ve daha başka birçok araçla sağlanmaktadır.

Sistem bireylerin düşünmesini istememektedir. Kitapta görürüz ki sistemle uyum sağlamış kişiler olaylara karşı duyarsız ve kayıtsızdırlar. Bu sistemde sanata, edebiyata ve özünde duygulara yer yoktur. Bu tarz şeyler sistemin ve ona uyum sağlamış bireylerin gözünde gereksizdir. Özellikle de hüznün, acı gibi duygular en gereksiz olanlarıdır. Ancak acı insanın gelişmesi için mihenk taşı niteliğindedir. Ancak bu distopyada yaşayan insanlar bundan yoksundurlar. Bu yüzden de duygusal zekâları ve karakterleri gelişmemiştir. Bu durum kitapta şu şekilde ifade edilmektedir. "İstirap karşılığında kazanılan şeylerle kıyaslandığında, şu andaki mutluluk çok sefil kalır."

Kitaptaki sistemde sansür çok yaygınlaşmıştır. Sistem içinde farklılığın, farklı olanın yeri yoktur. Bu distopyada her şey ve herkes tek tip olmalıdır. Tıpkı fabrikada üretilmişler gibi. Zaten çocuklar fabrikalarda üretilmekte, kadınlar artık doğum yapmamaktadır. Bu toplumda artık bireysellik yok olmuştur. Her birey bütünü uyumlu parçalarıdır.

Tuğçe Nur Koç  
Genç Mülkiyeli

# Bir Film

## Shrek



**Yönetmen:** Andrew Adamson, Vicky Jensen

**Karakter:** Shrek, Eşek, Prenses Fiona

**Yılı:** 2001

**Süre:** 90 dk

**D**öneminin en meşhur filmlerinden biri olan “Shrek” bir animasyon filmidir. Animasyon kalitesi döneminin çok ötesindedir. Bu dalda Oscar ödülü kazanmıştır. Animasyon filmi olduğu için sadece çocuklara yöneliktir gibi bir yanılgıya düşülmemelidir. Her yaştan izleyiciye hitap edilecek bir içeriğe sahiptir. Film bilinen birçok masalla ve masal öğeleriyle dalga geçmektedir. Filmin animasyonu, görselliği kadar kullanılan müzikler de çok güzeldir. Ülkemizde yayınlanan dublajlı halinin dublajları da çok övülmüştür.

Kral, peri masalı diyarı sakinlerini Shrek adlı devin bataklığına sürgün etmiştir. Shrek bu durumdan rahatsız olmuştur. Düşük çeneli bir eşek ile birlikte Kralın kalesine doğru yola çıkmışlardır. Kralın yanına vardıklarında kral onlardan ejderhanın bekçilik ettiği kuleye hapsedilmiş olan prensesi kurtarmalarını istemiştir. Karşılığında ise bataklığındaki peri masalı sakinlerini çıkartacağına dair söz vermiştir. Ardından Shrek ve Eşek için yeni bir yolculuk başlamıştır. Film boyunca sürekli yolculuk yapılmaktadır. Bu yolculuklar sırasında karakterlerimizin kişiliği de gelişmektedir. Yolculuğun başında yalnızlık çeken karakterlerimiz yolculuk bittiğinde yani filmin sonunda bu yalnızlıktan kurtulmuşlardır ve gerçek dostlukla tanışmışlardır.

Shrek çirkin bir dev olduğu için insanlar ondan korkmakta ve kaçmaktadırlar. Shrek de bu durum karşısında üzülse bile elinden bir şey gelmediği, insanların fikrini bir türlü değiştiremediği için bunu kabullenmiştir. Kendini bataklığına yani yalnızlığına hapsedmiştir. Peri masalı sakinlerinin bataklığına sürülmüş olması başta onun için kötü bir şeydir. Ancak filmin sonunda anlarız ki başına gelen bu kötü durum ona gerçek bir dost ve aşk hediye etmiştir. Eşek filmin başında sahibi tarafından satılmıştır. Eşek her durumla dalga geçiyor olsa da aslında onu seven birilerine ihtiyaç duymaktadır. Sahibi tarafında satıldığı krallığın askerlerinden kaçarken çirkin dev Shrek ile karşılaşmıştır. Bu durum hayatını değiştirmiştir. Prenses ise ona öğretilenlere inanmaktadır. Kulede beklerken onu yakışıklı bir prensin kurtarmaya geleceğine inanmaktadır. Ancak yakışıklı prens yerine çirkin dev onu kurtarmayı başarmıştır. Krallığa doğru yaptıkları yolculuk sırasında prenses bu çirkin deve âşık olur.

Güzellik kalıplarının sorgulanması bu filmin ana konusunu oluşturmaktadır. Aslında bu film alışılmışın çok dışında yer alan modern bir peri masalıdır. “Evvvel zaman içinde çok güzel bir prenses varmış” diye başlayan masalımız “ve sonsuza kadar çirkin kaldılar” şeklinde son bulmaktadır.